

**Izveštaj o naknadnom pregledu provođenja preporuka
iz Izveštaja revizije učinka
„Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“**

Broj: RU 001-14-NP

Banja Luka, novembar, 2020. godine

SADRŽAJ

LISTA SKRAĆENICA.....	1
1. UVOD.....	2
2. NALAZI O PROVOĐENJU PREPORUKA.....	4
2.1 Provođenje preporuka datih Vladi Republike Srpske i Ministarstvu prosvjete i kulture.....	4
2.2 Provođenje preporuka datih jedinicama lokalne samouprave.....	8
2.3. Provođenje preporuka datih ustanovama predškolskog vaspitanja i obrazovanja.....	11
3. 3AKLJUČAK.....	13
PRILOZI.....	14

Izveštaj o naknadnom pregledu provođenja preporuka iz Izveštaja revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je, na osnovu Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske a u skladu sa ISSAI okvirom revizije za javni sektor, provela naknadni pregled provođenja preporuka iz Izveštaja revizije učinka RU 001-14 „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“.

Naknadni pregled podrazumijeva ispitivanje mjera i aktivnosti na provođenju preporuka koje su po Izveštaju revizije učinka preduzete od strane Vlade Republike Srpske, Ministarstva prosvjete i kulture, jedinica lokalne samouprave i javnih ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja i utvrđivanje statusa provedenosti preporuka u skladu sa Metodologijom revizije učinka.

Nalazi izvršenog naknadnog pregleda pokazuju da su institucije sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja, svaka u skladu sa svojim nadležnostima za određeni segment upravljanja sistemom, donijele akcione planove, na osnovu njih preduzimale veći broj mjera i aktivnosti i ostvarenim rezultatima uticali na poboljšanje upravljanja sistemom. Ostvareni su značajni rezultati svake od institucija sistema a u skladu sa tim realizuju se i zajednički ciljevi svih institucija. U posmatranom periodu obuhvaćenim naknadnim pregledom je značajno povećan stepen obuhvata djece predškolskog uzrasta programom predškolskog vaspitanja i obrazovanja i ovi su programi učinjeni dostupnijim znatno većem broju djece, posebno djeci iz porodica lošijeg socijalno-ekonomskog sttusa. Na osnovu takvih informacija o aktivnostima i pokazatelja o ostvarenim rezultatima i ciljevima, revizija se uvjerila da su od četiri date preporuke u potpunosti provedene tri a provođenje jedne je u toku.

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je, u skladu sa odredbama Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske, dostavila Nacrt izvještaja institucijama obuhvaćenim ovim naknadnim pregledom, Vladi Republike Srpske, Ministarstvu prosvjete i kulture, posmatranim jedinicama lokalne samouprave i javnim ustanovama za predškolsko vaspitanje i obrazovanje.

Primjedbi na Nacrt izvještaja nije bilo.

Konačan izvještaj dostavljen je svim institucijama kojima se u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske treba dostaviti. Izvještaj će biti dostupan javnosti putem internet stranice Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske, www.qsf-rs.org.

Glavni revizor je donio Odluku da se provede ovaj naknadni pregled. Naknadni pregled proveo je revizorski tim u sastavu Rosa Umićević, vođa revizorskog tima i Angelika Kos, član tima.

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

LISTA SKRAĆENICA

RS	Republika Srpska
GSRJS RS	Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske
Vlada	Vlada Republike Srpske
MPK	Ministarstvo prosvjete i kulture
JLS	Jedinica lokalne samouprave
Zakon	Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju
PVO	Predškolsko vaspitanje i obrazovanje
Ustanova	Zajednički naziv za sve vrste ustanova koje organizuju programe PVO
JU	Javne ustanove
GPR	Godišnji program rada
Strategija	Strategija razvoja obrazovanja Republike Srpske za period 2016-2021. godine

1. UVOD

GSRJS RS je provela reviziju učinka i u julu 2015. godine objavila Izvještaj revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“. Osnovni cilj ove revizije je bio da se ispita da li institucije sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja efikasno i efektivno upravlja istim, kroz kreiranje i provođenje mjera ciljanih na povećani obuhvat djece i jednaku dostupnost PVO svakom predškolskom djetetu.

Nalazi izvršene revizije su pokazali da se definisani ciljevi povećanja obuhvata djece PVO i jednake dostupnosti ne ostvaruju u mogućoj mjeri i da upravljanje kapacitetima i finansiranjem nije dovoljno efikasno. S obzirom da je sistem PVO složen i da ga čine institucije i republičkog i lokalnog nivoa, revizija je zaključke definisala po nivoima tih nadležnosti i odgovornosti. Zaključeno je da Vlada i MPK nisu kroz regulatorni okvir osigurali jasnost odgovornosti za ne/ostvarivanje ciljeva i principa PVO i da u kreiranju sistemskih rješenja nisu u potrebnoj mjeri usmjereni na segment efikasnosti korištenja postojećih resursa. Vezano za ulogu JLS, zaključeno je da nisu efikasno upravljale ukupnim resursima PVO na svom području i u svojoj nadležnosti.

Na osnovu prezentovanih nalaza i utvrđenih zaključaka, u Izvještaju su date preporuke Vladi i MPK, JLS i JU PVO o promjenama koje je potrebno činiti da bi upravljanje sistemom PVO bilo efikasno i da bi osiguralo ostvarenje definisanih ciljeva i principa. Ukupno četiri date preporuke su se odnosile na po jedan od navedenih nivoa nadležnosti i odgovornosti za upravljanje cjelovitim sistemom a u okviru svake od njih je naveden i obrazložen određeni broj mjera usmjerenih na moguće promjene.

Ovim naknadnim pregledom provođenja preporuka datih u Izvještaju revizije učinka RU001-14 „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“ se utvrđuje kako su nadležne institucije reagovala na ovaj izvještaj, da li su doneseni akcioni planovi, da li je postupano po akcionim planovima, koji su rezultati provedenih mjera i aktivnosti i njihov uticaj na upravljanje sistemom. Naknadnim pregledom je obuhvaćen period od pet školskih godina, 2015/2016-2019/2020. godina, a što podrazumijeva informacije za period od šest kalendarskih godina, 2015-2020. godina.

Ispitivanja preduzimanih mjera i aktivnosti na provođenju preporuka revizije su vršena u MPK, Gradu Banja Luka i Gradu Bijeljina, Opštini Pale i Opštini Srbac, JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Banja Luka, JU Dječiji vrtić „Čika Jova Zmaj“ Bijeljina, JU Dječiji centar „Buba mara“ Pale i JU Dječiji vrtić „Naša radost“ Srbac. Ispitivanjima u MPK su obuhvaćene mjere i aktivnosti koje pokazuju promjene u upravljanju ukupnim sistemom u RS. U okviru toga su jednim dijelom obuhvaćene i mjere i aktivnosti na nivou JLS i JU PVO pojedinačno, s obzirom da MPK, u skladu sa definisanim nadležnostima i odgovornostima, raspolaže takvim podacima i informacijama. Detaljnija ispitivanja za dio mjera i aktivnosti iz nadležnosti JLS i JU PVO vršena su u navedenih osam institucija s obzirom da su iste bile obuhvaćene revizijom a u okviru studija vezanih za pitanja cijena usluga PVO i oblika njihovog sufinansiranja kao ključnog instrumenta za povećanje dostupnosti i obuhvata djece predškolskog uzrasta PVO.

U vršenju naknadnog pregleda kao izvori podataka i informacija korišteni su:

- regulatorni i planski akti usvajani u periodu obuhvaćenim naknadnim pregledom,
- upitnici koje su, po zahtjevu u definisanoj strukturi, popunjavale institucije obuhvaćene naknadnim pregledom i priložena obrazloženja,
- intervjui sa odgovornim licima institucija obuhvaćenih naknadnim pregledom,
- dokumenti vezani za međusobnu komunikaciju institucija obuhvaćenih naknadnim pregledom,
- programi rada institucija i izvještaji o njihovoj realizaciji,

- izvještaji, informacije ili analize vršene u posmatranom periodu o stanju u ukupnom sistemu PVO ili o određenim specifičnim pitanjima u njegovom funkcionisanju i koordinisanom djelovanju različitih nivoa nadležnosti i odgovornosti.

U svrhu izvještavanja o načinu provođenju preporuka revizije učinka u posmatranom periodu naknadnog pregleda i potrebne ocjene nivoa provedenosti svake od preporuka i za svaku od grupa subjekata povezanu sa određenim nivoom i obimom nadležnosti, mogući statusi provedenosti su klasifikovani u pet kategorija i to:

PREPORUKA JE POTPUNO PROVEDENA	Nadležne institucije su: - dokumentovale cjelokupnost preduzetih mjera i aktivnosti na provođenju preporuke, - jasno prezentovale i dokumentovale rezultate navedenih mjera i aktivnosti, - obrazložile i dokumentovale pokazatelje promjena i poboljšanje stanja.
PREPORUKA JE DJELIMIČNO PROVEDENA	Nadležne institucije su: - dokumentovale djelimično preduzete mjere i aktivnosti na provođenju preporuka, - obrazložile i dokumentovale nemogućnost realizacije dijela istih, - prezentovale i dokumentovale rezultate i pokazatelje djelimičnog uticaja na promjene stanja.
PROVOĐENJE PREPORUKE U TOKU	Nadležne institucije su: - dokumentovale trajanje realizacije planiranih mjera i aktivnosti na provođenju preporuka, - obrazložile i dokumentovale probleme vezane za dugoročnost postupka provođenja potrebnih promjena, - obrazložile složenost procedura usaglašavanja sistemskih pitanja i realizacije ukupnih aktivnosti po svakom od segmenata sistema PVO.
PREPORUKA NIJE PROVEDENA	Nadležne institucije nisu: - dokumentovale aktivnosti na preduzimanju mjera na provođenju preporuka, - prezentovale ni dokumentovale poboljšanje relevantnih rezultata rada u posmatranom periodu, kao ni uticaj ostvarenih rezultata na poboljšanje stanja u sistemu PVO.
PREPORUKA NIJE AKTUELNA	Nadležne institucije su: - obrazložile bespredmetnost preduzimanja mjera i aktivnosti, uzrokovanog okolnostima koje su kroz promjenu regulatornog okvira preporuku učinile neaktuelnom i to neposredno nakon objave Izvještaja.

2. NALAZI O PROVOĐENJU PREPORUKA

Nalazi naknadnog pregleda provođenja preporuka iz Izvještaja revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“, u ovom poglavlju se prezentuju u skladu sa strukturom datih preporuka. To podrazumijeva da se nalazi prezentuju posebno za svaku od datih preporuka i da se odnose na svaki od tri nivoa nadležnosti i odgovornosti ukupnog sistema.

2.1 Provođenje preporuka datih Vladi Republike Srpske i Ministarstvu prosvjete i kulture

2.1.1 Preporuka data je Vladi i MPK: **U upravljanju sistemom PVO Vlada treba osigurati potpuniju regulativu, sa ugrađenim elementima integrisanosti, polugama za upravljanje ka ciljevima i sa jasnim pravima svakog predškolskog djeteta.**

Status: **Preporuka potpuno provedena**

Obrazloženje statusa:

Nakon objave Izvještaja revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“, Vlada i MPK su usvojili i dostavili Akcioni plan za provođenje preporuka revizije učinka. U Akcionom planu je, po ovoj preporuci, navedeno nekoliko mjera i aktivnosti vezanih za potpuniju i jasniju regulisanost sistema PVO.

U periodu obuhvaćenom naknadnim pregledom Vlada i MPK su definisali veći broj mjera i preduzimali aktivnosti usmjerene ka promjenama i poboljšanjima u regulatornom okviru. Takve su aktivnosti rezultirale donošenjem novog Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju i njegovim kasnijim izmjenama,¹ te donošenjem određenog broja podzakonskih akata². Donesenim Zakonom su se stekli uslovi za integrisan pristup pitanjima upravljanja uslugama PVO. Poboljšanja su ostvarena kroz jasnije definisanje nadležnosti pojedinih nivoa upravljanja i svake od institucija u sistemu. Promjene u Zakonu su se, između ostalog, odnosile i na pitanja finansiranja i obavezu utvrđivanja ekonomske cijene usluga PVO, pitanja oblika i strukture programa, na uvođenje elektronskog oblika vođenja pedagoške dokumentacije i evidencija i pitanja inkluzivnog vaspitanja i obrazovanja kroz osnivanje resursnih centara. Kasnijim izmjenama i dopunama ovog Zakona su, između ostalog, regulisana pitanja finansiranja za djecu sa smetnjama u razvoju, djecu bez roditeljskog staranja, djecu žrtve nasilja i djecu korisnika socijalne pomoći. Ova su pitanja regulisana na način da je djeci sa ovim socijalnim statusom osigurano pravo na besplatan boravak u ustanovama PVO. U skladu sa tim, za djecu sa smetnjama u razvoju i djecu bez roditeljskog staranja regulisano je da će dio cijene koji trebaju plaćati roditelji umjesto njih snositi Fond dječije zaštite RS. Za djecu žrtve nasilja i djecu korisnika socijalne pomoći regulisano je da će taj dio cijene umjesto roditelja snositi JLS preko nadležnih centara za socijalni rad. Uz postojeći model sufinansiranja cijene boravka u ustanovama PVO, ova promjena znači da će JLS u cjelosti snositi cijenu usluga PVO za ove dvije grupe djece, čime je povećana dostupnost ali povećane i finansijske obaveze za budžete JLS.

¹ Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju; Službeni glasnik Republike Srpske broj 79/15 i 63/20.

² Prilog 1 – Lista referenci

4 *Izvještaj o naknadnom pregledu provođenja preporuka iz Izvještaja revizije učinka RU 001-14 „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“*

U posmatranom periodu pripremljena je i usvojena Strategija razvoja obrazovanja Republike Srpske za period 2016-2021. godina.³ U okviru ove cjelovite strategije obrazovanja, poseban segment se odnosi na PVO sa jasno definisanih pet strateških ciljeva za ovu oblast. Po svakom od ciljeva definisano je po nekoliko mjera usmjerenih na dostizanje ciljeva a za svaku od mjera su utvrđene i navedene aktivnosti kroz koje ona treba biti realizovana.

Od ukupno pet definisanih ciljeva PVO, tri se odnose na povećani obuhvat i dostupnost. U povećanju stepena obuhvata poseban fokus je na djeci uzrasta od tri do pet godina a mjere definisane u okviru toga su:

- rekonstrukcija i adaptacija postojećih, te izgradnja novih objekata za PVO,
- ostvarivanje partnerstva između javnog i privatnog sektora,
- Program za djecu u godini pred polazak u školu,
- organizovanje medijske kampanje o značaju i važnosti ranog učenja,
- rad na povećanju svijesti roditelja i donosioca odluka o koristi i važnosti ranog učenja.

Vežano za povećanje dostupnosti, definisani cilj je usmjeren na djecu sa smetnjama u razvoju i na stvaranje uslova za njihovo uključivanje u institucionalne oblike PVO. Mjere utvrđene u okviru ovog cilja odnose se na otklanjanje barijera i prilagođavanje okruženja potrebama ove djece, osposobljavanje vaspitača i jačanje saradnje svih institucija u okviru sistema ali i saradnje svake od njih sa nevladinim sektorom i roditeljima.

Primjenom izmijenjenih propisa i realizacijom Strategije ostvareni su značajni rezultati, vezani za ciljeve povećanja obuhvata djece predškolskog uzrasta programima PVO i dostupnosti za svako dijete, a što je ključna promjena naglašena preporukama revizije. Podjednaki su rezultati ostvareni i kroz cjelovite programe PVO i kroz programe za djecu u godini pred polazak u školu.

U okviru prvog od pet definisanih strateških ciljeva za period 2016-2021. godine, koji se odnosio upravo na povećanje obuhvata djece PVO, utvrđena je dinamika porasta i stepen obuhvata koji do kraja perioda treba da iznosi najmanje 30%. U školskoj 2019/2020. godini dostignuti stepen obuhvata iznosio je 25%.⁴ U odnosu na ostvareni obuhvat u školskoj 2014/2015. godini, posljednjoj godini obuhvaćenoj revizijom, ovo predstavlja porast za 11 postotnih poena. Takav je porast obuhvata ostvaren uz smanjenje broja djece predškolskog uzrasta za 15% i istovremeni porast broja te djece obuhvaćene Cjelovitim razvojnim programom PVO za 54%. Ostvareni trend navedenih pokazatelja ukazuje na izvjesnu mogućnost dostizanja vrijednosti i ciljeva definisanih Strategijom u preostale dvije godine njene implementacije.

Posmatra li se po JLS pojedinačno, pokazatelj obuhvata ukazuje i dalje na značajne razlike u odnosu na RS u cjelini kao i na razlike između JLS ali uz evidentan rast i poboljšanje kod većine onih na čijem području su postojale ustanove PVO. Dokumenti MPK ukazuju da je porast obuhvata i dostupnosti PVO tim JLS ostvarivan proširenjima postojećih kapaciteta JU, osnivanjem novih ustanova i rekonstrukcijama i adaptacijama objekata postojećih ustanova i osnivanjem novih organizacionih jedinica u njihovom okviru. U periodu od 2016. godine osnovano je 20 novih ustanova PVO, u okviru postojećih ustanova osnovano je 20 novih organizacionih jedinica a u 16 ustanova prošireni su kapaciteti postojećih organizacionih jedinica. U pet JLS, koje nisu imale ustanova PVO, vode se postupci osnivanja istih.

³ Odluka o usvajanju Strategije razvoja obrazovanja Republike Srpske; Službeni glasnik Republike Srpske broj 32/16

⁴ Prilog broj 2_Pregled MPK_Obuhvat djece Cjelovitim razvojnim programom PVO i programom za djecu u godini pred polazak u školu u radnoj 2019/2020. godini

Praćenje stanja i analiza istog u MPK pokazuje da su u toku mjere i aktivnosti za stvaranje uslova da se PVO organizije u još šest JLS. Veličina pojedinih JLS, stepen njihove razvijenosti i broj djece uzrasta PVO zahtijevaju specifične pristupe pa se, u skladu sa tim, otvaraju i kroz praksu uvode novi oblici organizovanja PVO u okviru osnovnih škola i ustanova socijalne zaštite.

Pokazatelj obuhvata djece Programom za djecu pred polazak u školu, kao posebnim programom u okviru PVO, pokazuje značajna poboljšanja u periodu obuhvaćenom naknadnim pregledom. Prethodno navedeni pokazatelj obuhvata djece PVO ne uključuje djecu predškolskog uzrasta uključenu u ovaj program i prati se posebno zbog svojih specifičnosti. Ovaj program traje tri mjeseca i treba obuhvatiti djecu koja prethodno nisu bila obuhvaćena Cjelovitim razvojnim programom PVO. U skladu sa preporučenim utvrđivanjem prioriteta u uslovima nedostatka resursa za puni obuhvat djece Cjelovitim razvojnim programom PVO, učinjeni su značajni pomaci u ovom segmentu PVO. Kroz aktivnosti izmjene regulatornog okvira, jasnije definisane izvore finansiranja i načine osiguranja potrebnih resursa i dobru komunikaciju sa svim institucijama u sistemu PVO, pa i izvan njega, kroz ovaj je program u 2019/2020. godini omogućen obuhvat od 47% djece uzrasta preko pet godina. Kako je u ovoj školskoj godini kroz Cjelovit razvojni program PVO bilo uključeno 40% djece ovog uzrasta, slijedi da je, zajedno posmatrano, u školskoj 2019/2020. godini osigurano sredstava i stvoreno uslova za obuhvat od 87%. Na taj način posmatrano, evidentno je da je od svakih desetoro djece uzrasta u godini pred polazak u školu, za njih devetoro bio dostupan neki od Zakonom definisanih programa PVO, iako međusobno različitih po sadržaju i po vremenu trajanja.

Za školsku 2019/2020. godinu, Programom za djecu pred polazak u školu u skladu sa Zaključkom Vlade od 21.02.2020. godine, obezbjeđeno je finansiranje sredstvima koje je osigurala Vlada u iznosu od 404.611 KM. U odnosu na izdvajanja Vlade za ovu namjenu u 2013/2014. godini, ovo predstavlja porast za 80%. Uz dodatno osiguranje sredstava, u cilju povećanja obuhvata djece ovim programom, MPK je vršilo medijsku promociju kroz televizijske i radijske emisije i tako podizalo svijest, i roditelja i zajednice u cjelini, o važnosti uključivanja djece u ovaj program. U promotivnim aktivnostima su za područje svake od JLS, učestvovali i direktori ustanova PVO i direktori osnovnih škola putem lokalnih medija a za područje svoje nadležnosti.

2.1.2 Druga preporuka data je Vladi i MPK: **Za efikasno upravljanje sistemom PVO, MPK treba pratiti stanje preko pouzdanih pokazatelja ukupnih potreba i potražnje sa jedne strane i mogućih kapaciteta sa druge strane.**

Status: Preporuka potpuno provedena

Obrazloženje statusa:

Nakon objave Izvještaja revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“, Vlada i MPK su usvojili i dostavili Akcioni plan za provođenje preporuka revizije učinka. U Akcionom planu po ovoj preporuci je navedeno nekoliko mjera i aktivnosti vezanih za osiguranje pouzdanih podataka o stanju u sistemu PVO i za uloge MPK u upravljanju sistemom, posebno u segmentu Programa za djecu u godini pred polazak u školu.

Vezano za provođenje preporuka revizije, mjere i aktivnosti MPK preduzimate u periodu obuhvaćenim naknadnim pregledom, bile su usmjerene na promjenu regulatornog okvira, praćenje i izvještavanje o stanju PVO kroz kontinuiranu komunikaciju sa ostalim institucijama sistema i posebno na organizovanost Programa za djecu u godini pred polazak u školu.

Najznačajniji izvori informacija u MPK su GPR svih JU, sadržajni i sveobuhvatni dokumenti, dostavljeni na početku svake školske godine a na koje je pribavljana i saglasnost osnivača. Podaci iz ovih dokumenata omogućavaju MPK da kontinuirano, iz godine u godinu, prati broj djece upisane u ustanove PVO, da prati broj formiranih grupa i njihovu strukturu po uzrasnim grupama.

Kroz podatke iz GPR omogućeno je da MPK prati popunjenost kapaciteta ustanova PVO, mogućnost za njihovo proširenje i moguće načine za isto. Uz raspoloživost podataka i o broju djece neuključene u programe PVO sa jedne strane i podataka o višku prostornih kapaciteta u osnovnim školama, MPK je ponudilo korištenje takvih prostora škola na korištenje za potrebe PVO.

MPK je dokumentovalo razvoj prakse sve češćeg povremenog prikupljanja određenih specifičnih informacija a za potrebe izrade analiza stanja i izrade informacija po pojedinim segmentima PVO i njihovog upućivanja Vladi na razmatranje.⁵ Prikupljanje informacija od ustanova PVO i od JLS se posebno odnosilo na broj djece u ustanovama PVO i njihovu strukturu po više raznih osnova, na sredstva za PVO i njihovu poziciju u okvirima budžeta svake od JLS, na stanje objekata PVO i mogućnost prenamjene objekata drugih djelatnosti, na pitanje ekonomske cijene i iznosa koje plaćaju roditelji, po kategorijama i statusima sa dodatnim olakšicama u plaćanju. Informacije ukazuju da je, u namjeri praćenja stanja i izvještavanja o istom, MPK koristilo brojne i različite oblike komunikacije, uključujući prepiske, sastanke i seminare. S ciljem uspješnije realizacije ciljeva, pored nadležnih institucija sistema, sastanci su organizovani i sa predstavnicima Saveza gradova i opština, sa predstavnicima zakonodavne vlasti i privatnih ustanova PVO i predstavnicima nevladinog sektora za ovu oblast.

⁵ Informacija o dostupnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja djeci u Republici Srpskoj i pregled potreba i potražnje za ovim segmentom obrazovanja; Banja Luka, septembar 2016. godine
Izvještaj o naknadnom pregledu provođenja preporuka iz Izvještaja revizije učinka RU 001-14 7
„Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“

2.2 Provođenje preporuka datih jedinicama lokalne samouprave

2.2.1 Preporuka data JLS: **JLS trebaju svoje resurse i aktivnosti usmjeriti prema ukupnoj djeci predškolskog uzrasta i najvećem mogućem broju njih učiniti dostupnim raspoložive kapacitete i sredstva budžeta namijenjena PVO.**

Status: Provođenje preporuke u toku

Obrazloženje statusa:

Nakon objave Izvještaja revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“, JLS kojima su dostavljeni izvještaji i koje su obuhvaćene detaljnim pojedinačnim ispitivanjima u glavnoj studiji, usvojile su i dostavile Akcione planove za provođenje preporuka revizije učinka. U akcionim planovima ovih JLS, iako različitima po strukturi, po ovoj preporuci navedeno je po nekoliko mjera i aktivnosti vezanih za povećani obuhvat djece i jednaku dostupnost a kroz promjene u načinima korištenja raspoloživih resursa.

Za period obuhvaćen ovim naknadnim pregledom, na osnovu dostavljenih dokumenata i obavljenih razgovora, evidentno je da su JLS preduzimale brojne i raznovrsne mjere i aktivnosti kako bi povećale resurse za oblast PVO i učinile ga dostupnim što većem broju djece predškolskog uzrasta. Međutim, kako je najveći broj mjera dugoročnog karaktera, dio njih nije okončan u skladu sa rokovima definisanim akcionim planovima. Aktivnosti po tim mjerama su u toku i realizuju se i u 2020. godini. Na to ukazuju informacije prikupljene kako od JLS tako i od MPK i od ustanova PVO. Ovakvo stanje podrazumijeva u prvom redu nezavršene projekte investiranja u objekte i opremu za potrebe PVO, započete u prethodne dvije godine a zatim i pitanja ekonomske cijene usluga PVO u smislu definisanja politike ukupnih cijena, sufinansiranja sredstvima budžeta JLS ili pitanja učešća korisnika u plaćanju cijene usluga.

Podaci MPK pokazuju da su se od 2016. godine intenzivne mjere i aktivnosti na povećanju obuhvata i dostupnosti realizovale u 19 JLS, različite po sadržaju i vremenu trajanja. Ukupno posmatrano, sve su one dale značajne rezultate kroz povećani obuhvat i dostupnost usluga PVO za djecu predškolskog uzrasta. Značajna investiciona ulaganja u dijelu ovih JLS su značila osnivanje novih ustanova PVO ili novih organizacionih jedinica u okviru postojećih ustanova a u dijelu njih su proširivani kapaciteti postojećih organizacionih jedinica.

U posmatranom periodu su vođene aktivnosti u dodatnih šest JLS na organizovanju PVO ali one nisu okončane i nisu evidentni njihovi rezultati kroz pokazatelje obuhvata i dostupnosti. Trajanje aktivnosti u ovih šest JLS se odnosi na stvaranje regulatornih i materijalnih uslova i vođenje postupaka registracije djelatnosti. U organizacionom smislu posmatrano aktivnosti se odnose dijelom na osnivanje novih ustanova PVO a dijelom na organizovanje programa van okvira ustanova PVO, u okviru drugih postojećih institucija kao što su osnovne škole, centri za socijalni rad ili ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja. Ovim novim oblicima organizovanja PVO se dodatno utiče na ujednačeniji pristup pravima za svako dijete i povećanu dostupnost PVO za djecu iz malih i nerazvijenih JLS, iz ruralnih područja i djecu različitih socijalnih statusa i kategorija.

Navedene promjene, konstatovane za JLS na nivou RS a zasnovane na dokumentima MPK, dodatno su potvrđene detaljnijim ispitivanjima u naknadnom pregledu za četiri navedene JLS. U svim JU PVO a time i JLS evidentan je značajan uticaj promjene odredbi Zakona koje regulišu osnivanje grupa i broj djece u grupama. Kako je ova promjena značila smanjenje broja djece u vaspitnim grupama, usporen je porast broja novoupisane djece, jer

je dio povećanog kapaciteta morao biti usmjeren na preraspodjelu postojećih vaspinskih grupa.

U Gradu Banja Luka investicijama u posmatranom periodu, a koje su završene i koje su rezultirale povećanim obuhvatom, broj djece obuhvaćene Cjelovitim razvojnim programom u JU PVO povećan je za 11%. Aktivnostima koje su u toku i investicijama čija je realizacija pri kraju, više od 600 djece trebalo bi biti dodatno uključeno u programe PVO krajem 2020 i početkom 2021. godine. Time bi obuhvaćeni broj djece značio porast u odnosu na 2014. godinu za 45% a u okviru toga bi bila značajno povećana dostupnost za djecu iz prigradskih naselja kao što su Kuljani i Vrbanja. S obzirom da je već u školskoj 2019/2020. godini broj djece obuhvaćene PVO u Gradu Banja Luka činio skoro trećinu ukupne djece obuhvaćene PVO u svim JLS, navedeni trend rasta obuhvata u Banjoj Luci će značajno uticati na rast stepena obuhvata i na nivou RS.

U Gradu Bijeljina investicione aktivnosti u posmatranom periodu, u okviru ukupnih pokazatelja, posebno su bile usmjerene na povećanje obuhvata i dostupnosti usluga PVO u ruralnim sredinama i u sredinama sa relativno većim brojem djece iz osjetljivih socio-ekonomskih grupa. Rezultat takvih aktivnosti je porast ukupnog broja djece obuhvaćene Cjelovitim razvojnim programom za 12% a u okviru toga posebno naglašen porast za djecu jasličkog programa od 78%, posmatrano u odnosu na 2014. godinu. U tom su okviru vršene aktivnosti za organizovanje boravka djece u organizacionim jedinicama PVO u prigradskim i seoskim sredinama kao što su Dvorovi, Ledinci, Janja i Patkovača. Kroz više projekata, zajednički organizovanih sa dijelom međunarodnih i nevladinih organizacija ali i domaćih institucija kao što je Investiciono-razvojna banka RS, pružena je prilika da se u programe PVO uključe djeca iz posebno osjetljivih socijalnih kategorija.

U Opštini Pale ostvaren je posebno visok porast obuhvata djece programima PVO. U odnosu na zadnju godinu posmatranu u izvještaju revizije, broj djece u školskoj 2019/2020 veći je za 156%. Završetkom investicionih ulaganja koja su u toku i koja bi trebala biti okončana do kraja godine, JU bi imala kapacitet za više od 300 djece. Takav obuhvat će značiti četverostruki porast i po procjeni nadležnih, trebao bi zadovoljiti potrebe zainteresovanih roditelja i eliminisati postojeću listu čekanja.

U Opštini Srbac u posmatranom periodu fokus aktivnosti bio je na poboljšanju materijalnog i finansijskog stanja JU i isplatama bruto plata i obaveza kumuliranih u prethodnom periodu. Broj djece smještene u ustanovu povećan je za trećinu na način da su bolje iskorišteni postojeći kapaciteti jer nije bilo proširenja postojećih u posmatranom periodu. Kako nije naglašen problem listi čekanja a u uslovima relativno nižeg stepena obuhvata, sve ukazuje na problem nivoa zainteresovanosti roditelja i njihovih stavova o značaju programa PVO, posebno izraženo u ovoj godini zbog epidemiološke situacije. Dokumenti pokazuju da su pokrenute aktivnosti na stvaranju boljih uslova za boravak djece kroz izgradnju novog objekta, povećanih kapaciteta uz koje slijede i zajedničke aktivnosti sa JU na promovisanju značaja ranog učenja.

Ispitivanja pokazuju da više od jedne polovine JLS, koje na svom području imaju ustanove PVO, nisu donijele odluke o ekonomskim cijenama PVO i da nisu, u skladu sa tim, dale saglasnost na odluke o sufinansiranju ovih usluga ili o učešću roditelja u plaćanju dijela takve cijene.⁶ U dijelu ovih JLS traju aktivnosti na pripremi ovih odluka. One podrazumijevaju definisanje politike cijena, usaglašavanje i prepiske između JU i JLS, JLS i MPK, JU i MPK i JU međusobno. Ove su aktivnosti usmjerene na otklanjanje dilema vezanih za način utvrđivanja ekonomske cijene i potrebu da se definiše jedinstvena metodologija. Usaglašena i jedinstvena metodologija se očekuje iz razloga moguće a potrebne uporedivosti ovih cijena, transparentnosti njihove strukture po programima i grupama troškova definisanih Zakonom, kao i zbog rokova za donošenje odluka i perioda njihove primjene. Otvorena pitanja i dileme oko utvrđivanja ekonomske cijene su upućivana

⁶ Prilog broj 3_Pregled MPK - Odluke osnivača JU PVO o ekonomskoj cijeni usluga PVO
Izvještaj o naknadnom pregledu provođenja preporuka iz Izvještaja revizije učinka RU 001-14 9
„Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“

MPK a podjednako su prisutne i u JLS u kojima su odluke o cijenama usvajane u prethodnim godinama. Zakonom su, uz obavezu osnivača da donese odluku o ekonomskoj cijeni, definisani i određeni kriterijumi za utvrđivanje iste ali je definisano i finansiranje određenih grupa troškova po pojedinim mogućim izvorima finansiranja, što dio JLS smatra nedovoljno jasnom i adekvatnom regulisanošću. Međutim, Zakonom nije utvrđena obaveza donošenja podzakonskog akta vezanog za ta pitanja.

Ispitivanja revizije pokazuju da se visine ekonomskih cijena, usvojenih u 19 JLS, razlikuju i do 70% i da se kreću između 232 KM i 396 KM. Značajne razlike, u uslovima jedinstvenog tržišta, mogu manjim dijelom biti uzrokovane različitim cijenama pojedinih elemenata ukupne cijene, kao što su razlike u platama zaposlenih, zasnovane na različitim cijenama rada koje utvrđuje svaka od JLS. Evidentno je da su većim dijelom ove razlike uzrokovane različitim pristupima i načinima računanja i potvrđivanja iste. Između JLS postoje značajne razlike u vrstama programa PVO koje provodi JU čiji su osnivač, a to vodi različitim pristupima u odlučivanju. Ključna razlika je u tome, utvrđuje li se više cijena, zavisno od programa i njegovog vremena trajanja ili jedna jedinstvena, prosječna cijena za sve programe. Evidentne su i razlike u definisanju obima i strukture troškova koju se uključuju u cijenu, što je posebno izraženo za poziciju rashoda nabavke objekata i opreme ili amortizacije istih. Sa druge strane otvoreno je pitanje podataka o broju djece na koju se alociraju ukupni troškovi s obzirom na razlike u popunjenosti kapaciteta, na početku i u toku jedne godine, ali i visokih razlika u dužini trajanja i kvalitetu programa između pojedinih grupa djece, korisnika usluge. Nedostatak usaglašenih mišljenja povodom ovih otvorenih pitanja i definisanja politike cijena usluga PVO je jedan od ključnih razloga nedonošenja samih odluka o ekonomskoj cijeni kod dijela JLS, ali i razloga nedovoljne pouzdanosti i uporedivosti podataka o cijenama u dijelu JLS koje su takve odluke donijele.

Vezano za pitanja ekonomske cijene dokumentovani su brojni primjeri pokušaja razjašnjenja navedenih dilema. Aktivnosti su podrazumijevale upućivanje zahtjeva MPK sa jasnim pitanjima i navođenjem dilema i organizovanje sastanaka Aktiva direktora JU sa ovom tačkom dnevnog reda i zaključkom da se zajednički djeluje prema MPK. Iako je MPK pravovremeno uputilo odgovore po svim zahtjevima i upitima, JLS i JU nisu otklonile dileme i riješile otvorene probleme. Informacije ukazuju da tim povodom nisu organizovani zajednički sastanci i rasprave koji bi rezultirali većim stepenom razumijevanja i usaglašenosti.

2.3. Provođenje preporuka datih ustanovama predškolskog vaspitanja i obrazovanja

2.3.1 Preporuka data ustanovama PVO: **Ustanove PVO, posebno javne, trebaju osigurati potpunu transparentnost i dostupnost informacija od javnog interesa građana.**

Status: Preporuka potpuno provedena

Obrazloženje statusa:

Nakon objave Izvještaja revizije učinka „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“, ustanove PVO kojima su dostavljeni izvještaji i koje su obuhvaćene detaljnim pojedinačnim ispitivanjima u glavnoj studiji, usvojile su i dostavile akcijske planove za provođenje preporuka revizije učinka. U akcionim planovima ovih ustanova navedeno je po nekoliko mjera i aktivnosti po ovoj preporuci a koje se odnose na transparentnost i dostupnost informacija i pravovremene, svakodnevne objave informacija o aktivnostima ustanove, bitnih za korisnike usluga i zainteresovane građane.

U periodu obuhvaćenom naknadnim pregledom, JU PVO su preduzele određene mjere u cilju transparentnog prijema djece. Povezano sa promjenama Zakona, ustanove su mijenjale i dopunjavale svoje normativne akte, između ostalih su donosile i pravilnike koji regulišu način i postupak prijema djece. Pravilnici su, između ostalog, jasno definisali prava i obaveze i ustanove i roditelja, obaveznost prijema djece putem javnog konkursa, kriterije za prijem djece i formiranje liste prijema.

U skladu sa utvrđenim pravilima, JU PVO provodile su javne konkurse i formirale liste prijema ali i čekanja kada je broj prijava bio iznad broja objavljenog u konkursu. U većini ustanova postoje liste čekanja formirane na početku školske godine ali se broj djece na njima smanjuje na način da se tokom godine vrši upis sa liste čekanja i popunjavaju upražnjena mjesta nastala prestankom korištenja ustanove za određeni broj djece i njihovim ispisom po zahtjevu roditelja. Time se osigurava puna popunjenost kapaciteta JU u kontinuitetu, tokom cijele školske godine.

JU PVO su učinile dostupnim brojne informacije putem svojih internet stranica, oglasnih tabli u svakoj od organizacionih jedinica, saopštenja i izjava za medije a dio njih, po zahtjevu korisnika saopštavaju se telefonski ili dostavljaju elektronskom poštom. Dostupne informacije se, između ostalog, odnose na vrste programa PVO koje ustanova organizuje, visinu participacije ili dio cijene usluga koji plaćaju korisnici usluga/roditelji, uslove i potrebne dokumente za priznavanje dodatnih olakšica u plaćanju za djecu sa određenim statusima a po odlukama Upravnog odbora i uz saglasnost osnivača.

U svim JU u periodu obuhvaćenim naknadnim pregledom bile su na snazi i primjenjivane odluke upravnih odbora o dijelu cijene usluga PVO koji plaćaju korisnici, bez obzira na to da li su u svakoj od nadležnih JLS postojale odluke osnivača o ekonomskim cijenama. Informisanost o visini ovog dijela cijene je od posebnog interesa i značaja za postojeće ali i buduće korisnike. Informacije o drugom dijelu cijene, finansiranom iz budžeta JLS, nisu poznate niti javno prezentovane iako je evidentno da je riječ o značajnim iznosima javnih sredstava i potrebi uvida u njihovu upotrebu. U okolnostima kada JLS nisu donijele odluke o ekonomskim cijenama, JU PVO i nisu mogle učiniti dostupnim ovu vrstu informacija.

Ispitivanja pokazuju da u periodu obuhvaćenom revizijom, u većini JU PVO nisu značajnije mijenjane odluke upravnih odbora o dijelu cijene koji plaćaju korisnici usluga. U situacijama kada su izmjene i vršene, one su najčešće značile smanjenje iznosa koji plaćaju korisnici, svi ili samo dio njih sa određenim statusom. Ukupno posmatrano, u ovom je periodu

promijenjena struktura i povećan broj kategorija korisnika koji ostvaruju dodatne olakšice u plaćanju, često uključujući i potpuno oslobođanje od plaćanja. Ove su promjene nastajale dijelom po Odlukama samih JU i saglasnosti JLS a dijelom i kroz izmjene Zakona. Primjena tako usvojenih odluka upravnih odbora se događala uz kontinuirani rast ukupnih troškova JU PVO a time i uz rast prosječnih troškova po djetetu, korisniku usluge. U takvim okolnostima su JLS povećavale učešće u finansiranju cijena PVO, posebno određenih kategorija zasnovanih na usvojenim socijalnim i demografskim politikama. Kroz sve ove promjene, uz uticaj na povećanje obuhvata, u značajnoj mjeri je povećavana dostupnost PVO.

U visini iznosa koji plaćaju korisnici usluga PVO postoje značajne razlike posmatrano po JU PVO ali i razlike u broju i strukturi definisanih statusa po kojima se taj iznos određuje. Tako se iznosi za isti status, kao što je jedno dijete u porodici i ustanovi a bez olakšica po drugim osnovama, razlikuju i preko dva puta, varirajući između 80 KM i 185 KM.⁷ Pri tome se najniži iznosi najčešće odnose na JU u manjim i nerazvijenim JLS a najviši se odnose na veće i razvijenije JLS. Indikativno je da ove razlike nisu u korelaciji sa razlikama u ukupnim cijenama iskazanim kroz GPR, ni sa stepenom razvijenosti pojedinih JLS, a što bi odražavalo kapacitete budžeta JLS i socijalnu strukturu korisnika i ukupan odnos prema djelatnosti PVO. Podaci i informacije pokazuju da se značajan dio razlika u ukupnim cijenama i dijelu koji plaćaju korisnici posljedica razlika u strukturi samih programa, njihovom sadržaju i kvalitetu. Takve razlike su u najvećoj mjeri zasnovane na razlikama u broju i strukturi zaposlenih u ustanovi. Prethodno navedeno, za jedan dio JU, posmatran u odnosu na druge, često podrazumijeva odsustvo potrebnih a često i neophodnih stručnih saradnika definisanih Zakonom kao što su pedagog, psiholog ili defektolog ili stručnih saradnika-nastavnika za strane jezike ili muzičko obrazovanje.

Navedene razlike i pitanja dodatno ukazuju na potrebu postojanja usaglašene metodologije utvrđivanja ekonomske cijene i modela sufinansiranja. Takva metodologija treba da osigura adekvatnu uporedivost cijene za programe definisane Zakonom, sa standardizovanim i ujednačenim sadržajem za sve ustanove i sve korisnike PVO, uz jasnu strukturu troškova na kojima je zasnovana. Dodatno, metodologija treba da osigura elemente za utvrđivanje cijene specijalizovanih programa i eventualnih dodatnih sadržaja u okviru standardizovanih programa, organizovanih zavisno od potreba djece, kapaciteta ustanove i saglasnosti korisnika i osnivača da to finansiraju, specifičnih za određene ustanove PVO.

⁷ Prilog broj 4_Pregled MPK – Iznos novčanog učešća roditelja za boravak djeteta u javnoj predškolskoj ustanovi u Republici Srpskoj u radnoj 2019/2020

3. ZAKLJUČAK

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je izvršila naknadni pregled provođenja preporuka iz Izvještaja revizije učinka RU 001-14 „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“. Naknadnim pregledom se utvrđuje kako su nadležne institucije reagovala na ovaj Izvještaj, da li su doneseni i realizovani akcioni planovi, koji su rezultati provedenih mjera i aktivnosti i kakav je njihov uticaj na upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Nalazi izvršenog naknadnog pregleda pokazuju da su institucije sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja, svaka u skladu sa svojim nadležnostima za određeni segment upravljanja sistemom, donijele akcione planove, na osnovu njih preduzimale veći broj mjera i aktivnosti i ostvarenim rezultatima uticali na poboljšanje upravljanja sistemom.

Aktivnosti Vlade Republike Srpske i Ministarstva prosvjete i kulture su u ovom periodu realizovane kroz preispitivanje, dopune i izmjene regulatornog okvira, kroz uspostavljanje adekvatnijeg i efikasnijeg praćenja stanja u sistemu predškolskog vaspitanja i obrazovanja i kroz angažovanje dodatnih resursa i sredstava za ovu oblast. Jedinice lokalne samouprave su svoje aktivnosti realizovale kroz osnivanje novih ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja i osnivanje novih organizacionih jedinica, kroz značajne investicione projekte za povećanje kapaciteta, kroz promjene u finansiranju i modelima sufinansiranja uz kontinuirani rast izdvajanja za ovu oblast. Javne ustanove predškolskog vaspitanja i obrazovanja su, uz stalni rast broja djece, korisnika usluga, preduzimale sve aktivnosti na transparentnosti rada i upisa novih korisnika usluga kao i na pravovremenoj dostupnosti svih informacija značajnih za roditelje i ukupnu javnost putem više različitih medija.

Ostvareni su značajni rezultati svake od institucija a u skladu sa tim se realizuju i jedinstveni, zajednički ciljevi svih institucija. U periodu obuhvaćenom naknadnim pregledom značajno je povećan stepen obuhvata djece predškolskog uzrasta programom predškolskog vaspitanja i obrazovanja i programi su učinjeni dostupnijim znatno većem broju djece, posebno djeci iz porodica lošijeg socijalno-ekonomskog statusa. Na osnovu takvih informacija o aktivnostima i pokazatelja o ostvarenim rezultatima i ciljevima, revizija se uvjerila da su, od ukupno četiri date, u potpunosti provedene tri preporuke a da je provođenje jedne u toku.

Efikasno okončanje preostalog dijela aktivnosti na tekućem provođenju preporuke date jedinicama lokalne samouprave, u segmentu donošenja odluka o ekonomskoj cijeni kao važnom upravljačkom instrumentu u značajnoj je mjeri povezano sa djelotvornim aktivnostima razmjene iskustava i stručnih mišljenja i usaglašavanja u okviru institucija sva tri nivoa nadležnosti. U tom smislu revizija preporučuje da na inicijativu jedinica lokalne samouprave kao osnivača ustanova, Ministarstvo prosvjete i kulture organizuje navedene aktivnosti i da se, u okolnostima postojećeg regulatornog okvira, kroz proces usaglašavanja, donese jedinstven akt o metodologiji utvrđivanja ekonomske cijene u formi uputstva, instrukcije ili smjernica. Kroz takav pristup bi mogle biti otklonjene postojeće dileme i stvoreni uslovi za adekvatno odlučivanje osnivača o ekonomskoj cijeni.

Vođa revizorskog tima

Rosa Umićević, s.r.

PRILOZI

Prilog broj 1 - LISTA REFERNCI

1. Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju (Službeni glasnik Republike Srpske 79/15)
 2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona predškolskom vaspitanju i obrazovanju (Službeni glasnik Republike Srpske 60/20)
 3. Strategija razvoja obrazovanja za period 2016-2021, Banjaluka januar 2016.
 4. Statistički bilten, Predškolsko obrazovanje, školske godine 2014/2015 – 2018/2019, Banjaluka 2019.
 5. Pravilnik o standardima i normativima za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja (Službeni glasnik Republike Srpske 69/19)
 6. Pravilnik o uslovima i načinu realizacije Programa za djecu u godini pred polazak u školu (Službeni glasnik Republike Srpske 57/19)
 7. Pravilnik o postupku za osnivanje i prestanak rada predškolskih ustanova (Službeni glasnik Republike Srpske 32/16)
 8. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra predškolskih ustanova (Službeni glasnik Republike Srpske 23/18)
 9. Pravilnik o dvojezičnom ostvarivanju vaspitno-obrazovnog rada i rada na jezicima nacionalnih manjina (Službeni glasnik Republike Srpske 13/16)
 10. Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja programa na stranom jeziku (Službeni glasnik Republike Srpske 10/16)
 11. Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja programa u predškolskim ustanovama za djecu sa smetnjama u razvoju (Službeni glasnik Republike Srpske 5/19)
 12. Pravilnik o programu predškolskog vaspitanja i obrazovanja, (Službeni glasnik Republike Srpske 71/16)
 13. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja ishrane, njege, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite djece u predškolskoj ustanovi (Službeni glasnik Republike Srpske 88/16)
 14. Pravilnik o radnom vremenu vaspitača, stručnih saradnika, med. tehničara u predškolskoj ustanovi (Službeni glasnik Republike Srpske 66/16)
 15. Pravilnik o vrsti stručne spreme zaposlenih u predškolskoj ustanovi (Službeni glasnik Republike Srpske 36/16)
- 14 *Izveštaj o naknadnom pregledu provođenja preporuka iz Izveštaja revizije učinka RU 001-14 „Upravljanje uslugama predškolskog vaspitanja i obrazovanja“*

16. Pravilnik o polaganju stručnog ispita za vaspitno-obrazovne radnike u predškolskoj ustanovi (Službeni glasnik Republike Srpske 26/19)
17. Pravilnik o ostvarivanju stručno-peadgoškog nadzora (Službeni glasnik Republike Srpske 4/16)
18. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije u predškolskim ustanovama (Službeni glasnik Republike Srpske 113/14)
19. Spisak predškolskih ustanova koje su dobile Rješenje o odobrenju za rad predškolske ustanove do 31.12.2019. godine (Službeni glasnik Republike Srpske 2/20)

Prilog broj 2 – Pregled MPK - Obuhvat djece Cjelovitim razvojnim programom PVO i programom pripreme pred polazak u školu u radnoj 2019/2020. godini

Rd br.	Jedinica lokalne samouprave	Broj djece uzrasta 0,6-6 god.	Broj djece koja pohađaju PU u radnoj 2019/20. god.	Procenat obuhvata cjelovitim Programom PVO u radnoj 2019/20. (%)	Broj djece upisane u prvi razred u školskoj 2019/20. god.	Ukupan broj djece uključene u PPP 2019. god.	Procenat obuhvata djece PPP 2019. god. (%)	Broj djece upisane u prvi razred u školskoj 2020/21.	Ukupan broj djece uključene u PPP 2020.	Procenat obuhvata PPP 2020. god. (%)	Broj djece uzrasta 5-6 god. koji pohađaju PU
1	Banja Luka	11113	3871	34,83	1905	615	32,28	1892	685	36,21	1162
2	Berkovići	82	53	64,63	19	20	100,00	22	21	95,45	4
3	Bijeljina	4946	1313	26,55	965	402	41,66	848	379	44,69	372
4	Bileća	516	114	22,09	94	35	37,23	83	37	44,58	30
5	Bratunac	673	88	13,08	102	69	67,65	134	76	56,72	23
6	Brod	545	103	18,90	106	51	48,11	98	42	42,86	30
7	Višegrad	283	100	35,34	60	44	73,33	60	50	83,33	24
8	Vlasenica	403	47	11,66	73	44	60,27	56	39	69,64	15
9	Vukosavlje	165	0	-	27	13	48,15	35	25	71,43	0
10	Gacko	417	111	26,62	77	40	51,95	66	37	56,06	42
11	Gradiška	2112	563	26,66	366	185	50,55	348	187	53,74	147
12	Derventa	1169	261	22,33	248	145	58,47	189	120	63,49	53
13	Doboj	2785	472	16,95	528	258	48,86	490	233	47,55	133
14	Donji Žabar	13	0	-	23	23	100,00	19	22	100,00	0
15	Zvornik	2021	391	19,35	380	205	53,95	321	165	51,40	54
16	Istočni Drvar	1	0	-	0	0	-	0	0	-	0
17	Istočna Ilidža	639	170	26,60	141	99	70,21	170	106	62,35	58
18	Istočni Mostar	1	0	-	0	0	-	0	0	-	0
19	Istočni Stari Grad	58	0	-	0	0	-	0	0	-	0
20	Istočno Novo Sarajevo	663	257	38,76	111	52	46,85	131	61	46,56	75
21	Jezero	34	0	-	11	11	100,00	10	12	100,00	0
22	Kalinovik	42	0	-	9	9	100,00	4	4	100,00	0
23	Kneževo	356	35	9,83	58	50	86,21	60	54	90,00	12
24	Kozarska Dubica	658	167	25,38	148	11	7,43	133	23	17,29	60
25	Kostajnica	163	50	30,67	34	23	67,65	32	30	93,75	19
26	Kotor Varoš	924	139	15,04	133	83	62,41	147	111	75,51	39

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske

Rd br.	Jedinica lokalne samouprave	Broj djece uzrasta 0,6-6 god.	Broj djece koja pohađaju PU u radnoj 2019/20. god.	Procenat obuhvata cjelovitim Programom PVO u radnoj 2019/20. (%)	Broj djece upisane u prvi razred u školskoj 2019/20. god.	Ukupan broj djece uključene u PPP 2019. god.	Procenat obuhvata djece PPP 2019. god. (%)	Broj djece upisane u prvi razred u školskoj 2020/21.	Ukupan broj djece uključene u PPP 2020.	Procenat obuhvata PPP 2020. god. (%)	Broj djece uzrasta 5-6 god. koji pohađaju PU
27	Krupa na Uni	37	0	-	8	0	-	8	0	-	0
28	Kupres	4	0	-	2	0	-	3	0	-	0
29	Laktaši	1721	435	25,28	293	84	28,67	306	70	22,88	105
30	Lopare	307	61	19,87	66	15	22,73	63	23	36,51	22
31	Ljubinje	151	46	30,46	16	17	100,00	23	23	100,00	7
32	Milići	353	61	17,28	43	42	97,67	48	50	100,00	10
33	Modriča	1000	276	27,60	160	66	41,25	169	68	40,24	66
34	Mrkonjić Grad	691	237	34,30	116	30	25,86	114	47	41,23	52
35	Nevesinje	461	98	21,26	112	64	57,14	96	0	-	51
36	Novi Grad	866	135	15,59	167	83	49,70	148	73	49,32	29
37	Novo Goražde	26	0	-	6	7	100,00	11	10	90,91	0
38	Osmaci	104	0	-	23	0	-	22	0	-	0
39	Oštra Luka	90	0	-	24	13	54,17	17	12	70,59	0
40	Pale	998	286	28,66	172	91	52,91	203	98	48,28	94
41	Pelagićevo	18	0	-	30	30	100,00	19	17	89,47	0
42	Petrovac	20	0	-	8	5	62,50	7	8	100,00	0
43	Petrovo	257	0	-	45	55	100,00	33	42	100,00	0
44	Prijedor	3000	584	19,47	523	300	57,36	530	329	62,08	168
45	Prnjavor	1549	329	21,24	273	97	35,53	270	111	41,11	122
46	Ribnik	186	0	-	53	42	79,25	23	17	73,91	0
47	Rogatica	443	83	18,74	86	43	50,00	64	48	75,00	6
48	Rudo	122	20	16,39	35	33	94,29	26	28	100,00	0
49	Sokolac	502	118	23,51	74	49	66,22	80	56	70,00	30
50	Srbac	709	179	25,25	160	54	33,75	159	49	30,82	64
51	Srebrenica	275	133	48,36	64	46	71,88	47	37	78,72	27
52	Stanari	340	0	-	55	29	52,73	55	0	-	0
53	Teslić	1820	364	20,00	284	88	30,99	330	98	29,70	102
54	Trebinje	1567	538	34,33	270	48	17,78	241	35	14,52	186
55	Trnovo	28	0	-	10	0	-	8	9	100,00	0

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske

Rd br.	Jedinica lokalne samouprave	Broj djece uzrasta 0,6-6 god.	Broj djece koja pohađaju PU u radnoj 2019/20. god.	Procenat obuhvata cjelovitim Programom PVO u radnoj 2019/20. (%)	Broj djece upisane u prvi razred u školskoj 2019/20. god.	Ukupan broj djece uključene u PPP 2019. god.	Procenat obuhvata djece PPP 2019. god, (%)	Broj djece upisane u prvi razred u školskoj 2020/21.	Ukupan broj djece uključene u PPP 2020.	Procenat obuhvata PPP 2020. god. (%)	Broj djece uzrasta 5-6 god. koji pohađaju PU
56	Ugljevik	606	163	26,90	127	68	53,54	132	36	27,27	36
57	Foča	704	169	24,01	129	82	63,57	124	74	59,68	42
58	Han Pijesak	135	0	-	23	23	100,00	24	26	100,00	0
59	Čajniče	134	57	42,54	36	41	100,00	19	27	100,00	16
60	Čelinac	784	163	20,79	136	77	56,62	125	84	67,20	33
61	Šamac	308	157	50,97	100	66	66,00	82	54	65,85	30
62	Šekovići	202	26	12,87	26	24	92,31	32	22	68,75	3
63	Šipovo	405	59	14,57	66	50	75,76	90	53	58,89	20
Ukupno		51705	13082		9439	4349		9099	4253		3673

Prilog broj 3: Pregled MPK - Odluke osnivača JU PVO o ekonomskoj cijeni usluga PVO

	JLS/JU PVO	ODLUKA OSNIVAČA O EC				PRIJEDLOG UO JU PVO O EC			
		Da (1)/ NE (0)	Datum donošenja	EC za godinu:	IZNOS EC u KM	Da (1)/ NE (0)	Datum donošenja	EC za godinu:	IZNOS EC u KM
1	Banja Luka	0				0			
2	Bijeljina	0				1	27.09.2019.	2019/2020	398,00
3	Bileća	0				0			
4	Berkovići	0				0			
5	Brod	1	30.01.2020.	2020.	376,04	0			
6	Bratunac	0				0			
7	Vlasenica	0				0			
8	Višegrad	1	26.02.2020.	2020.	330,00	0			
9	Gacko	0				0			
10	Gradiška	1	16.09.2020.	2020.	300,00	0			
11	Derвента	1	12.12.2019.	2020.	339,11	0			
12	Doboj	1	17.12.2019.	2020.	392,00	1	17.12.2019.	2020.	392,00
13	Zvornik	0				0			
14	Istočno Novo Sarajevo	0				0			
15	Kneževo	0				0			
16	Kozarska Dubica	0				0			
17	Kotor Varoš	0				0			
18	Laktaši	1	30.12.2016.	2017	332,00	0			
19	Lopare	0				0			
20	Ljubinje	0				0			
21	Milići	1	03.10.2019.	2019/2020	300,00	0			
22	Modriča	1	26.02.2020.	2020.	241,13	0			
23	Mrkonjić Grad	1	03.03.2020.	2020.	315,00	1	31.01.2020.	2020.	315,00
24	Nevesinje	1	14.11.2019	2020.	360,00	0			
25	Novi Grad	1	30.01.2020.	2020.	322,50	0			
26	Pale	0	10.12.2015.		330,00	0	10.09.2020.	2020.	330,00
27	Prijedor	0				0			
28	Prnjavor	1	23.12.2019.	2020.	292,47	0			
29	Rogatica	1	24.09.2020.	2020.	232,04	1	11.09.2020.	2020.	232,04
30	Sokolac	1	26.12.2019.	2020.	380,70	0			
31	Srbac	1	26.12.2018.	2019.	255,00	0			
32	Srebrenica	0				0			
33	Teslić	1	15.10.2020.	2020.	396,30	0			
34	Trebinje	0				0			
35	Ugljevik	1	16.12.2019.	2020.	334,82	0			
36	Foča	1	22.01.2020.	2020.	304,00	0			
37	Čajniče	0				0			
38	Čelinac	0				0			
39	Šamac	0				0			
40	Šekovići	0				0			
41	Šipovo	0				0			
42	Kostajnica	0				0			

Prilog broj 4 – Pregled MPK – Iznos novčanog učešća roditelja za boravak djeteta u javnoj predškolskoj ustanovi u Republici Srpskoj u radnoj 2019/2020

R.B	Opština/Grad	Iznos mjesečne participacije
1	Banjaluka	165,00
2	Berkovici	40,00
3	Bijeljina	185,00
4	Bileća	80,00
5	Bratunac	110,00
6	Brod	120,00
7	Višegrad	vrtićka grupa 120
		jaslice 130
8	Vlasenica	90,00
9	Gacko	vrtićka grupa 110
		jaslice 132
10	Gradiška	150,00
11	Derventa	150,00
12	Doboj	160,00
13	Zvornik	vrtićka grupa 140
		jaslice 150
14	Istočno Novo Sarajevo	vrtićka grupa 180
		jaslice 200
15	Kneževac	100,00
16	Kotor Varoš	vrtićka grupa 120
		jaslice 130
17	Kozarska Dubica	130,00
18	Kostajnica	80,00
19	Laktaši	150,00
20	Lopare	91,80
21	Ljubinje	95,00
22	Milici	110,00
23	Modriča	130,00
24	Mrkonjić Grad	120,00
25	Nevesinje	120,00
26	Novi Grad	120,00
27	Pale	150,00
28	Prijedor	150,00
29	Prnjavor	100,00
30	Rogatica	100,00
31	Sokolac	150,00
32	Srbac	120,00
33	Srebrenica	80,00
34	Tešić	130,00
35	Trebinje	vrtićka grupa 120
		jaslice 150
36	Ugljevik	130,00
37	Foča	140,00
38	Čajniče	100,00
39	Čelinac	140,00
40	Šamac	120,00
41	Šehovci	90,00
42	Šipovo	95,00